FAMILIEN ORDEZKARIA - GIDALIBURUA

1. AURKEZPENA

Familien ordezkariaren figura kirol entitateek beren borondatez ezar dezakete "Eskola Kiroleko harmailetan errespetua sustatzeko protokoloa" aplikatu behar den kirol modalitateetako taldeetan. Ordezkari horren helburu nagusia izango da norgehiagoketetara biltzen diren zaleen jokabidea ona izatea.

Arabako Foru Aldundiaren iritziz familien ordezkariaren figura oso onuragarria izan daiteke eskola kiroleko norgehiagoketan kiroltasuna sustatzeko eta harmailetan jokabide desegokirik ez lotsagarririk ez gertatzeko. Horregatik, Aldundiak kirol entitateei eskatzen die ipin dezatela abian figura hau beren taldeetan.

2. ZEIN DIRA FAMILIEN ORDEZKARIAREN EGITEKOAK?

1. Bere taldearen zaleen jokabidea gainbegiratzea
Familien ordezkariak adi egon behar du bere taldeko familiakoek eta zaleek nola jokatzen duten taldeak parte hartzen duen lehiaketetan, lokal edo bisitari gisa, eta behar dena egin behar du begirunearekin eta kiroltasunarekin aritu daitezen.

2. Esku hartzea bere taldearen zaleen jokabidea desegokia denean
Ordezkariak ikusten badu bere taldeko norbaitek arbitroentzat, kirolarientzat, entrenatzaileentzat edo beste taldeko zaleentzat iraingarria izan daitekeen protesta, keinu edo adierazpenen bat egin duela edo zerbait larria egin duela (irainak edo hitz zantarrak), esku hartu behar du, lasai eta tentuz. Gaizki ari diren ikusleengana joan daiteke, arauak gogorarazi eta behar bezala portatzeko eskatu. Garrantzitsua da hori guztia egiten duenean begirunea erakustea eta giroa are gehiago ez txartzea.

3. Arbitro taldekoei protokoloa aplikatzeko eskatzea
Beste taldeko zaleen jokabidea desegokia bada, arbitro taldekoei eskatu behar die aplika dezatela protokoloa, egoera onbideratzeko.

Halaber, bere taldearen zaleen jokabidea desegokia denean ere eskatu ahal izango du protokoloa aplikatzeko, lasaitzeko eskatu ondoren modu berean jokatzen segitzen badute.

4. Beste taldearen zaleekin istilurik ez gertatzea lortzea eta, egonez gero, bitartekari aritzea konpontzeko
Ordezkariak adi egon behar du zer gertatzen den bere taldearen zaleen eta beste taldearen edo taldeen zaleen artean. Helburua da zaleen artean ez gertatzea iskanbilarik ez probokaziorik, halakoetan egoerak erraz egin baitezake okerrera, ondo kudeatzen ez bada.

Norberaren taldearen zaleen eta beste talde baten zaleen artean istiluak sortzen badira, ordezkariak

bitarteko aritu behar du arazoa onez konpontzeko. Horretarako, gatazka guztiak eragotzi behar ditu eta, beharrezkoa izanez gero, poliziari esku hartzeko eskatu.

5. Arbitro taldekoei eta antolatzaileei laguntzea
Ordezkaria prest egon behar da kasu larrietan arbitroei edo lehiaketaren antolatzaileei laguntzeko, eskatuz gero. Harmailetan gertatzen bada partidan eragina izan lezakeen estualdiren bat edo partida amaitu ondoren liskarrak sortzen badira, arazoa konpontzen lagundu beharko du edo jazarpena jasaten duten arbitroak eta bestelako pertsonak babestu.

6. Errespetua eta kiroltasuna sustatzea
Gatazketan esku hartzeaz gainera, familien ordezkariak ikusleen portaera ona izatea ere sustatu behar dute, modu proaktiboan. Horretarako, besteak beste, bere taldearen zaleei eskatu diezaieke begirunearekin animatzeko eta giro atsegina mantentzeko, eta gogorarazi ahal die kirolak elkarri errespetua edukitzea eta elkarbizitza sustatzen dituela.

7. Lehiaketaren arauen berri ematea
Bere taldearen zaleetako batzuek ez badakite zein diren lehiaketaren arauak, nola portatu behar diren edo zer ezartzen duen protokoloak, ordezkariak azalpenak eman behar dizkie adeitasunez eta argi.

8. Jakin beharreko gertaeren berri ematea
Jokabide txar larriak gertatzen badira edo behin eta berriro gertatzen badira, onuragarria izan daiteke familien ordezkariak gertatutakoa gogoan hartzea eta gero kirol entitatearen zuzendaritzari edo adingabeak babesteko ordezkariari jakinaraztea, bai eta, beharrezkoa izanez gero, informazioa lehiaketa antolatu duen federaziora bidaltzea ere. Horrela hobeto jakin ahal izango da zer gertatu den eta neurriak hartu ahal izango dira berriz ez gertatzeko.

3. ZER JARDUKETA ZEHATZ EZARTZEN DIRA ESKOLA KIROLEKO HARMAILETAN ERRESPETUA SUSTATZEKO PROTOKOLOAN?

A. Aurretiazko kontsiderazioak

- Familien ordezkariak Harmailetan Errespetua Sustatzeko Protokoloa ezagutu beharko du.

B. Lehiaketa hasi aurretik

- Lehiaketa hasi aurretik, epaile-taldearen aurrean bere burua identifikatu beharko du, eta partidan edo proban zehar non kokatuko den jakinarazi beharko dio.
- Dagokion eskola-lizentzia izan beharko du, eta bere eginkizunak betetzera doanean lehiaketaren aktan izena eman beharko du.
- Arabako Foru Aldundiak emandako besokoa edo identifikazio-bereizgarria eraman beharko du.
- Epaile-taldearentzat ikusgai eta eskuragarri dagoen leku batean kokatu beharko da, eta, aldi berean, bere taldeko ikusleetatik gertu.

C. Lehiaketan zehar

- **Prebentziozko esku-hartzea**

  Bere taldeko ikusleen aldetik portaera desegokiak, protestak edo errespetu faltak agertzen hasten direnean, familien ordezkariak egoera bideratzen saiatu beharko du elkarrizketaren eta sentsibilizazioaren bidez, errespetuan eta hezkuntza-balioetan oinarritutako giroa sustatuz.

- **Protokoloa aplikatzeko eskaera**

Bere taldeko edo aurkari taldeko ikusleen jokabide desegokiak antzematen baditu, eta horiek lehiaketaren garapen arrunta oztopa badezakete, epaile-taldeari protokoloa aplikatzeko eska dezake.

Hala ere, protokoloa aktibatzeko erabakia epaile-taldeari dagokio soilik.

- **1. Jarduketa aktibatzen denean: Ohartarazpena**

Epaile-taldeak familien ordezkariari jokabide desegoki bati buruzko gorabehera baten berri ematen dionean, protesta, keinu edo behin eta berriz errepikatutako errespetu faltengatik, honako hauek egin beharko ditu:

- Jokabide horren erantzuleei berehala jokabide hori bertan behera utzi behar dutela ohartarazi.
- Jarrera horri eusten badiote, kirol-esparrutik kanporatuak izan daitezkeela jakinarazi.

Inplikatutako pertsonek beren portaera zuzentzen ez badute, epaile-taldeak adierazitakoaren arabera kirol-instalazioa uzten lagundu beharko du.

- **2. Jarduketa aktibatzen denean: Kanporatzea**

Gertakarien larritasunagatik edo jokabide desegokien iraupenagatik epaile-taldeak partida edo proba aldi baterako eteten duenean, familien ordezkariak:

- Erantzuleei kirol-instalazioa uzteko betebeharra jakinarazi beharko die.
- Epaile-taldearekin lankidetzan jardun beharko du kanporatzea modu baketsu eta ordenatuan egin dadin.

Kanporatutako pertsonek instalazioa uzten ez badute, lehiaketa amaitutzat eman ahal izango da.

- **Egoera larriak**

Mehatxuen, larderia-ekintzen, irainen, laidoen edo bereziki larria den beste edozein jokabideren aurrean, familien ordezkariak Udaltzaingoaren edo Ertzaintzaren esku-hartzea eskatu ahal izango du, zuzenean edo kirol-instalazioaren arduradunen bidez.

D. Lehiaketa amaitu ondoren

- Partida edo probaren aurretik, bitartean edo ondoren antzemandako gorabehera garrantzitsuen berri eman ahal izango dio dagokion kirol-erakundeari.
- Adingabearen babeserako ordezkariari edo erakundeko arduradunei jakinaraziko die beharrezkotzat jotzen badu gertatutakoa aztertzea eta hezkuntza- edo zuzenketa-neurriak hartzea.
- Dagokion federazioari edo Arabako Foru Aldundiko Kirol Zerbitzuari bidaltzea erabakitzen den txosten edo komunikazioen prestaketan lagundu ahal izango du.

4. ZER EZ DU EGIN BEHAR FAMILIEN ORDEZKARIAK?

1. Beste taldearen zaleekin aritu

Bere taldearen zaleekin baino ezin du esku hartu edo bitartekari aritu.

2. Ez ikusi jokabide desegokiei

Familien ordezkariak kasu egin behar die jokabide desegoki eta erasokor guztiei. Jokabide horiei jaramonik egiten ez bazaie, baliteke egoera larritzea eta norgehiagokako giroa gaiztotzea.

3. Arbitroei protesta egin

Familien ordezkariak arbitroen erabakiak onartzea bultzatu behar du; zalantzan ipintzen baditu, bere aginte morala gal lezake.

4. Bere ardurak alde batera utzi
Partidan zehar ezin du arreta galdu, ez eta bere egitekoa ahaztu ere. Funtsezkoa da adi egotea harmailetan zer gertatzen den.

5. Bere buruaren kontrola galdu
Funtsezkoa da familien ordezkariak lortzea bere emozioek eraginik ez edukitzea bere jokabidean eta egoera larrietan bitartekari aritzeko gaitasunean. Beste pertsona batzuk baretzeko gauza izango bada, bere burua kontrolatzeko ahalmena eduki behar du.

5. NOR IZAN DAITEKE FAMILIEN ORDEZKARIA?

- Gomendioa da taldeko kirolari baten aita, ama edo legezko tutorea izatea, baina entitateak izendatzen duen adin nagusiko edozein pertsona izan daiteke, baldin eta familien ordezkariaren eskola lizentzia badauka. * *Eskola lizentzia lortu nahi duena eskola kirolaren aplikazioan inskribatu behar da (CUDE).*

- Talde bakoitzeko familien ordezkari bat baino gehiago inskribatu daitezke eskola kirolaren aplikazioan (izan ere, komenigarria izan daiteke), helburuak, ardura handikoak direnak, denen artean lortzeko, batetik, eta norbait ez dagoenerako ordezkoak egoteko, bestetik. Dena dela, lehiaketetan pertsona bat bakarrik inskribatu daiteke aktan familien ordezkari modura, eta berak baino ezin du eduki besokoa soinean.

- Familien ordezkariak beste lizentzia edo kargu batzuk ere eduki ditzake kirol entitatearen barruan, bai eta taldean ere (koordinatzailea, taldearen ordezkaria...), baina lehiaketa batean ezin da agertu aktan bi lizentzia desberdinekin.

6. KONTUAN HARTU BEHARREKO BESTE BATZUK

Familiei informazioa ematea
Lana errazteko eta helburuak lortzeko, ezinbestekoa da entitateak familiei adieraztea erabaki duela familien ordezkaria txertatzea bere taldeetan; gainera, ordezkariaren egitekoak zein diren azaldu behar die eta beren onespena lortu behar du.

Noiz inskribatu
Kirol-erakundeak familien ordezkaria izendatu/aukeratu ahal izango du, eta, beraz, CUDE eskola-kirolaren aplikazioan izena eman, denboraldiko edozein unetan. Hala ere, gomendatzen da, hasiera-hasieratik, talde bakoitzeko gutxienez pertsona bat izendatzea.

Autobusak
Lehiaketa batean joan-etorrian ibili behar bada eta Arabako Foru Aldundiak horretarako garraioa antolatzen badu, familien ordezkariak autobusean joan ahal izango du taldearekin (bakarrik bat).

Taldeko ordezkariarekiko desberdintasunak
Familietako ordezkaria eta taldeko ordezkaria desberdinak dira, eta figura hori taldeetan izatea ere borondatezkoa da. Taldeko teknikarientzat bideratutako espazioan egoteko aukera du taldeko ordezkariak (aulkia edo modalitatearen araberako beste espazio batzuk), eta lehiaketetan, bere eginkizun nagusia teknikariei eta kirolariei laguntzea da, behar dituzten alderdietan. Aldiz, familien ordezkaria ezin da aulkietan edo antzekoetan kokatu, gainerako teknikarien batera; aitzitik, ikusleentzako espazioan egon behar du, eta lehiaketetan haren eginkizun nagusia publikoaren portaera ona zaintzea da.

